

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă

Limba și literatura română

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Era odată, în vremile de demult, un împărat. Barba lui albă ca omătul, fața zbârcită și capul său plecat înainte arătau că este un om de o vârstă foarte înaintată. Trei fete ce avusese le măritase după alți trei împărați tineri și vestiți în lume; acum, nu-i mai rămăsese altă grijă pe cap, decât să încredințeze fiului său stăpânirea țării.

Bătrânul împărat, simțind că din ce în ce slăbește mai mult și că nu este departe ceasul de pe urmă, chemă lângă patul său pe fecior și-i zise:

— Fătul meu, mie mi-a sosit ceasul despărțirii de viața aceasta, deci, înainte de-a închide ochii pentru totdeauna, am socotit de bine să te chem să-ți dau câteva sfaturi părintești și binecuvântarea cea de pe urmă. Scaunul meu împărătesc rămâne pe seama ta: fii dar înțelept și cugetă bine cum ai să cârmuiești țara aceasta. Poartă-te cu oamenii ca un stăpân bun la inimă și îndurat, ca un tată cu milă către fiii săi. Pe lângă aceste, încă un lucru, dragul tatei: când vei vrè să faci băi vara în apă de râuri, scaldă-te unde ți-a plăcè, dar în lacul zânelor piciorul tău să nu intre. De te va împinge păcatul și vei lucra împotriva acestui sfat, vei plăti cu lacrimi, cu trudă cumplită și poate, în sfârșit, cu moarte năpraznică neascultarea ta, după cum spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri, care au fost slabi de inimă și n-au putut să-și calce pe dorințe și pe slăbiciunile sufletești.

Sfârșind bătrânul împărat aceste cuvinte, închise ochii și-și dete sufletul.

Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie, ce ținu trei zile și trei nopți, începu să se puie pe gânduri și să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor.

****, Ileana Cosânzeana, din cosiță floarea-i cântă, nouă-împărății ascultă*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *înțelept*, *ai să cârmuiești*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din structura *nu-i mai rămăsese*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri*; *să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie*. **4 puncte**
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care bătrânul împărat îl cheamă la el pe fiul său. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basm popular* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Așa e, în data de 24 februarie [...] „Apolodor” a făcut o haltă preț de două spectacole la sala mică a Naționalului din Târgu-Mureș, acolo unde cea care l-a plămădit pe note muzicale, anume Ada Milea, și-a început cariera. [...]

Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții, pentru că acest pinguin trist, suferind de dor, a fost o importantă parte a copilăriei mele: îl țineam minte cu privirea lui tristă și cu valijoara, cu notele muzicale care îi ieșeau din gâtleej, cu răbdarea lui de fier care îi trebuia ca să își revadă familia, am crescut împreună cu el. L-am redescoperit pe prietenul meu cu valijoară pe coperta CD-ului tot așa cum îl știam, iar Ada Milea i-a dat consistență, glas, personalitate, tot ce îi trebuia, în fine, este exact acel Apolodor pe care îl știam și pe care mi-l imaginasem întotdeauna, așa că bucuria a fost cu atât mai mare.

O altă surpriză, și mai plăcută, a fost să văd implicarea și dăruirea cu care Dorina Chiriac a devenit Apolodor și Radu Bânzaru a devenit Cămila Suzi, tâlharul din Connecticut, căpitanul de vas, savantul, profesorul din Uruguay, iar Adrian Mihai, cu fața implacabilă, a fost, pe rând, uragan, deșert ... și alte zgomote (bine făcute). Toți trei interpreții vocali au dat un recital plin de bun-gust și savoare, efervescent și amuzant până în pânzele albe (ale corabiei căpitanului Smith). De aici am tras concluzia că nu numai Ada Milea îl simte cu toată inima și îl cântă cu toată vocea pe Apolodor, ci și cei doi actori, ei creând un spectacol care sper să se joace încă mult, mult timp de acum înainte (chiar dacă eu nu am să îl revăd, deși tare aș vrea, îmi ajunge să știu că se cântă/joacă și că astfel, pinguinul din Labrador își face cunoscută povestea cât mai mult și în fața a cât mai mulți oameni).

Mircea Sorin Rusu, *Apolodor, în drum spre Labrador (Via Târgu-Mureș)*,
www.agenda.liternet.ro

haltă, s. f. - (aici) oprire, popas

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - locul unde și-a început cariera autoarea muzicii din spectacolul *Apolodor*,
 - numele persoanei care a interpretat, în spectacolul Adei Milea, personajul Apolodor. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului de unde a fost preluat textul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul pronumelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții.* **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *îmi ajunge să știu că se joacă.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui spectacol. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).